

Pestprotocol

Samenvatting voor de opvoeders

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons.

Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

VOORWAARDEN

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen:

- *leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep)
- *leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: opvoeders)

“ Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN:

- ❖ Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden
- ❖ Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
- ❖ We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
- ❖ Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of de juf.
- ❖ Niet: zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
- ❖ Vertel de meester of de juf wanneer je zelf of iemand anders wordt gepest.
- ❖ Blijft de pester doorgaan dan aan de meester of juf vertellen. Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten !

- ❖ Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
- ❖ Uitslachten, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
- ❖ Niet aan spullen van een ander zitten
- ❖ Luisteren naar elkaar
- ❖ Iemand niet op het uiterlijk beoordelen
- ❖ Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
- ❖ Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
- ❖ Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Deze regels gelden op school en daarbuiten

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- ❖ zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- ❖ een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- ❖ briefjes doorgeven
- ❖ beledigen
- ❖ opmerkingen maken over kleding
- ❖ isoleren
- ❖ buiten school opwachten, slaan of schoppen
- ❖ op weg naar huis achterna rijden
- ❖ naar het huis van het slachtoffer gaan
- ❖ bezittingen afpakken
- ❖ schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Opvoeders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: je mag niet klikken, maar..... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

ADVIEZEN AAN OPVOEDERS:

De gepeste kinderen:

- ❖ Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- ❖ Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- ❖ Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- ❖ Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- ❖ Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- ❖ Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

De pesters:

- ❖ Neem het probleem van uw kind serieus
- ❖ Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- ❖ Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- ❖ Maak uw kind gevoelig voor wat uw kind anderen aandoet
- ❖ Besteed extra aandacht aan uw kind
- ❖ Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- ❖ Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- ❖ Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Aan alle opvoeders

- ❖ Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- ❖ Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- ❖ Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- ❖ Geef zelf het goede voorbeeld
- ❖ Leer uw kind voor anderen op te komen.
- ❖ Leer uw kind voor zichzelf op te komen

DIGITAAL PESTEN

Vormen van digitaal pesten

Digitaal pesten kan op verschillende manieren: Anonieme berichten versturen via MSN en SMS, schelden, roddelen en/of bedreigen via MSN of SMS, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping, het versturen van een e-mail bom etc. 20% van de leerlingen heeft te maken met digitaal pesten.

Effecten

De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

Verantwoordelijkheid van de school

Soms gebeurt pesten buiten de school. Toch heeft de school er veel last van. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het schoolklimaat.

Hoe kunnen we digitaal pesten voorkomen?

- ❖ Toepassen en actualiseren van het pestprotocol.
- ❖ Leerlingen bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van digitaal pesten en de strafbare feiten.
- ❖ Afspraken maken met betrekking tot internetgedrag en samen met de leerlingen regels formuleren.
- ❖ Pesten bespreekbaar maken in de klas en leerlingen elkaar daarop laten aanspreken. Voor leerlingen: Tips tegen digitaal pesten.
- ❖ Sancties van het pestprotocol consequent toepassen.
- ❖ Schoolreglement aanpassen. Bijvoorbeeld: "het maken van opnames van medeleerlingen en leerkrachten zonder toestemming kan leiden tot schorsing/verwijdering/disciplinaire maatregelen"
- ❖ Opleiden van medewerkers in de school (ook onderwijs-ondersteunend personeel) is noodzakelijk. Een studiemiddag zorgt dat medewerkers up to date met hun kennis zijn.
- ❖ Ouders informeren door een ouderavond. Ouders zijn in het algemeen niet goed op de hoogte van wat hun kind op internet doet. Alleen door met de ouders samen te werken is digitaal pesten aan te pakken.
- ❖ Leerlingen het Diploma Veilig Internet laten behalen (zie de website "Ik Surf Veilig").

Hoe kun je digitaal pesten aanpakken?

Voorbeeld 1: Een blootfoto van een leerling is op het internet geplaatst:

- ❖ Luister naar de leerling.
- ❖ Toon begrip en veroordeel niet.
- ❖ Neem contact met de ouders op.
- ❖ Meld dit bij de contactpersoon of vertrouwenspersoon.
- ❖ Meld dit bij de provider met verzoek tot verwijdering van de foto. Zet jouw provider in dit emailadres: abuse@provider.nl
- ❖ Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen.
- ❖ Probeer de dader te achterhalen.
- ❖ Voer maatregelen richting dader uit.

Voorbeeld 2: Een leerling wordt steeds lastig gevallen (stalking):

- ❖ Leer de leerling assertief te zijn: nee zeggen, contact afsluiten.
- ❖ De leerling niet laten ingaan op de stalker.
- ❖ Breng de ouders op de hoogte.
- ❖ Adviseer de ouders en de leerling om bewijslast te verzamelen.
- ❖ Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen.

Voorbeeld 3: Over een leerling wordt geroddeld via MSN:

- ❖ Geef steun en luister naar de leerling.
- ❖ Adviseer de leerling berichten te bewaren en op te slaan.
- ❖ Probeer dader te achterhalen via systeembeheerder en slachtoffer.
- ❖ Bespreek het met de mentor/trouwenspersoon.
- ❖ Spreek de pesters aan.
- ❖ Voer eventueel een klassengesprek.
- ❖ Neem contact met de ouders op.
- ❖ Probeer de dader op te sporen Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Je gebruikt daarvoor de zogenaamde logfiles van de school-server (centrale computer). Vanzelfsprekend heb je daar wel (technische) ondersteuning van een ICT-coördinator, systeembeheerder, en/of externe beheerder voor nodig.
- ❖ Ga na wanneer het bericht verstuurd is en welke klas op dat moment gebruik maakte van de computers. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op haat mail of andere ongewenste berichten.

Blokkeren van afzenders

Sommige programma's hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren. Verwijs ouders naar onderstaande websites voor meer informatie. Op den duur loont het wellicht de moeite de leerling een nieuw mailadres te geven. Vertel je leerlingen dat ze altijd heel voorzichtig moeten zijn met het doorgeven van hun mailadres aan anderen.

Digitaal pesten is strafbaar

Er zijn verschillende vormen van digitaal pesten die strafbaar zijn. Daar kun je hier meer over lezen: Digitaal pesten wat is strafbaar? Leerlingen realiseren zich dat vaak niet. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld.

Informatieve websites over digitaal pesten

www.mijnleerlingonline.nl
www.dekinderconsument.nl
www.iksurfveilig.nl
www.internetsoa.nl
www.i-respect.nl